

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2024-2025

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

Α΄ ΣΕΙΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: 3Γ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

(Μονάδες 30)

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

A1. Κάθε στοιχείο της Στήλης Α΄ αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της Στήλης Β΄. Να γράψετε **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τους αριθμούς της Στήλης Α΄ και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της Στήλης Β΄ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Στη Στήλη Β΄ περισεύουν δύο (2) στοιχεία.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Χριστόφορος Κολόμβος	α. Γενική Βούληση
2. Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός	β. Ανακαλύψεις
3. Όθωνας	γ. Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας
4. Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄	δ. Βασιλιάς της Ελλάδας
	ε. 9 ^η Ιουλίου 1821
	στ. Συνθήκη του Βουκουρεστίου

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

- β
- ε
- δ
- γ

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 18, 50, 54, 110.

(4 x 2,5 μον. = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α. Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε στην Οδησσό της Αγγλίας.
- β. Ο Ιωάννης Καποδίστριας ίδρυσε τράπεζα και έκοψε νόμισμα, τον φοίνικα.
- γ. Στο Ενωτικό Δημοψήφισμα του 1950 οι Κύπριοι υπέγραψαν υπέρ της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα.
- δ. Μια από τις συνέπειες της Τουρκικής Εισβολής του 1974 στην Κύπρο ήταν η καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

- α. Λάθος
- β. Σωστό
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 35, 48, 108, 119.

(4 x 2,5 μον. = 10 μονάδες)

A3. Να τοποθετήσετε τα πιο κάτω ιστορικά γεγονότα σε χρονολογική σειρά, **ξεκινώντας από το αρχαιότερο** και αριθμώντας τα από το 1 μέχρι το 4. Η απάντησή σας να γραφεί **στο τετράδιο απαντήσεών σας**.

- α. Βαλκανικοί Πόλεμοι
- β. Συμφωνίες Ζυρίχης - Λονδίνου
- γ. Έξοδος Μεσολογγίου
- δ. Πραξικόπημα στην Κύπρο

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

α. 2		1. γ
β. 3		2. α
γ. 1	ή	3. β
δ. 4		4. δ

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 41, 65, 110, 119.

(4 x 2,5 μον. = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

(Μονάδες 35)

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

(α) Συμβολή των Κυπρίων στους Βαλκανικούς πολέμους (δύο (2) τρόποι συμμετοχής)
(4 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Εθελοντισμός / 1500-1800 εθελοντές

Εθνικοί έρανοι (χρήματα / τρόφιμα / ενδύματα / χρυσαφικά / γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα)

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 65.

(β) **ΕΟΚΑ** (σκοπός ένοπλου αγώνα, ένας (1) αγωνιστής, ένας (1) τρόπος δράσης των αγωνιστών).
(6 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σκοπός ένοπλου αγώνα: Ελευθερία της Κύπρου / ένωση με την Ελλάδα

Ένας (1) αγωνιστής: Γρηγόρης Αυξεντίου / Ευαγόρας Παλληκαρίδης / Κυριάκος Μάτσης κ.α.

Ένας (1) τρόπος δράσης των αγωνιστών: Επιθέσεις / δολιοφθορές / ανταρτοπόλεμος / ενέδρες

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 110.

B2. Σε δύο ορθά δομημένες παραγράφους, αφού κατονομάσετε **τρεις (3)** κοινωνικές τάξεις της προεπαναστατικής Γαλλίας, να αναφέρετε **δύο (2)** αίτια που οδήγησαν στη Γαλλική Επανάσταση (1789).
(13 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στη γαλλική κοινωνία του 18ου αιώνα υπήρχαν τρεις κοινωνικές τάξεις:

1. ανώτερος κλήρος / κλήρος
2. ευγενείς / αριστοκρατία
3. Τρίτη τάξη

Αίτια:

1. Η Τρίτη τάξη που αποτελούσε το 98% / την πλειοψηφία του πληθυσμού της Γαλλίας είχε μόνο υποχρεώσεις (πλήρωνε το σύνολο των φόρων), ενώ ο κλήρος και οι ευγενείς (2% του πληθυσμού) / μειοψηφία είχαν μόνο προνόμια.

2. Η κατάσταση αυτή (Παλιό Καθεστώς) προκάλεσε τη δυσαρέσκεια της Τρίτης τάξης κυρίως των πλουσιότερων αστών, που αν και δέσποζαν / κυριαρχούσαν στην

οικονομία ήταν αποκλεισμένοι από τη λήψη των αποφάσεων.

3. Οι πλούσιοι αστοί υποκίνησαν / οργάνωσαν σε μεγαλύτερο βαθμό τη Γαλλική επανάσταση επιδιώκοντας πρόσβαση στην εξουσία και πολιτικά δικαιώματα, αφού ο βασιλιάς αποφάσιζε χωρίς να τους λαμβάνει υπόψη.

4. Οι συνθήκες ζωής επιδεινώνονται διαρκώς, ενώ ο φοβερός χειμώνας του 1789 οδήγησε μεγάλο μέρος του λαού στην πείνα.

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 29.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αφαιρείται μία (1) μονάδα αν η απάντηση δεν δοθεί σε δύο δομημένες παραγράφους.

B3. Σε μια ορθά δομημένη παράγραφο να γράψετε **τρεις (3)** παράγοντες που βοήθησαν στην εδραίωση της Ελληνικής Επανάστασης στον νότιο ελλαδικό χώρο. **(12 μονάδες)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

1. Πυκνότεροι ελληνικοί πληθυσμοί
2. Η παρουσία του οθωμανικού στρατού δεν ήταν ιδιαίτερα ισχυρή.
3. Τη δεδομένη στιγμή (1820-1822) μεγάλο μέρος των οθωμανικών δυνάμεων ήταν απασχολημένο στον πόλεμο εναντίον του Αλή Πασά της Ηπείρου.
4. Πολυάριθμοι Φιλικοί προετοίμαζαν και ανέμεναν τον ξεσηκωμό εκεί.
5. Υπήρχαν ένοπλα σώματα Ελλήνων (κλέφτες).
6. Υπήρχαν ελληνικά εμπορικά σκάφη, εφοδιασμένα με κανόνια.
7. Πολλοί Έλληνες διέθεταν σημαντική εμπειρία ένοπλων συγκρούσεων στην ξηρά και στη θάλασσα.
8. Τα ορεινά εδάφη της Πελοποννήσου διευκόλυναν τον κλεφτοπόλεμο.

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 39.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αφαιρείται μία (1) μονάδα αν η απάντηση δεν δοθεί σε δομημένη παράγραφο.

Γ.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ I:

Πηγή: <https://www.bbc.co.uk/bitesize/guides/z3vq96f/revision/1>
(Ημερομηνία ανάκτησης: 21/05/2025)

ΠΑΡΑΘΕΜΑ II:

«Μετά την άνοδό του στην εξουσία, ο Χίτλερ προσπάθησε να ανατρέψει τους περιορισμούς της Συνθήκης των Βερσαλιών. Επανέφερε τη στρατολόγηση στις ένοπλες δυνάμεις και οργάνωσε στρατό πέντε φορές μεγαλύτερο απ' όσο προέβλεπε η Συνθήκη. Προχώρησε στη δημιουργία πολεμικής αεροπορίας. Έστειλε γερμανικά στρατεύματα στην αποστρατικοποιημένη ζώνη της Ρηνανίας. Η Βρετανία και η Γαλλία δεν ήταν διατεθειμένες να διακινδυνεύσουν ένα πόλεμο προκειμένου να τον σταματήσουν. Δεν ήθελαν να ξαναζήσουν τη φρίκη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. [...] Η δημοφιλία που απέκτησε ο Χίτλερ όταν ανέτρεψε τους περιοριστικούς όρους των Βερσαλιών κατέδειξε πόσο βαθιά ήταν τα συναισθήματα ταπείνωσης που είχαν προκαλέσει στον γερμανικό λαό οι συγκεκριμένοι όροι.»

Hirst, J., *Σύντομη ιστορία της Ευρώπης*,
Αθήνα, εκδ. Μεταίχμιο, 2022, σελ. 302-303 (διασκευή)

ΠΑΡΑΘΕΜΑ ΙΙΙ:

Τελικά οι Ηνωμένες Πολιτείες ήταν αυτές που έριξαν τις δύο πρώτες ατομικές βόμβες στην Ιαπωνία τον Αύγουστο του 1945, ενώ καθεμιά από αυτές κατέστρεψε μια πόλη μεσαίου μεγέθους σκοτώνοντας παράλληλα 130.000 άτομα μονομιάς. [...] Μέσα σε διάστημα μερικών ετών θα αναπτύσσονταν όπλα, που καθένα τους θα εμπειριείχε περισσότερη καταστρεπτική ισχύ από εκείνη που θα είχε χρησιμοποιήσει η ανθρωπότητα σε ολόκληρη την ιστορία της. Θα μπορούσαν ανά πάσα στιγμή να εξαπολύσουν πυραύλους εναντίον οποιουδήποτε σημείου της επιφάνειας της γης.

Howard, M., *Ο Ρόλος του Πολέμου στη Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία*, Αθήνα, εκδ. Ποιότητα, 2000, σελ. 234-235 (διασκευή)

Αφού μελετήσετε προσεκτικά τα πιο πάνω Παραθέματα (I, II, III) και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Να κατονομάσετε το πρόσωπο που παρουσιάζεται στο Παράθεμα I και αναφέρεται στο Παράθεμα II. Με την έκρηξη ποίου πολέμου συνδέεται το συγκεκριμένο πρόσωπο;

(10 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Πρόσωπο: Αδόλφος Χίτλερ / Χίτλερ

Πόλεμος: Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 102.

β. Αφού μελετήσετε το Παράθεμα II να εντοπίσετε και να καταγράψετε **ένα (1)** αίτιο που οδήγησε στην έκρηξη του πολέμου. Στη συνέχεια, με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε **δύο (2)** άλλα αίτια που προκάλεσαν την έκρηξη του συγκεκριμένου πολέμου.

(12 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Αίτια από το Παράθεμα II: (ένα από τα παρακάτω)

- **«Επανέφερε τη στρατολόγηση στις ένοπλες δυνάμεις»**
- **«Οργάνωσε στρατό πέντε φορές μεγαλύτερο απ' όσο προέβλεπε η Συνθήκη.»**
- **«Προχώρησε στη δημιουργία πολεμικής αεροπορίας.»**
- **«Έστειλε γερμανικά στρατεύματα στην αποστρατικοποιημένη ζώνη της Ρηνανίας.»**
- **«Η Βρετανία και η Γαλλία δεν ήταν διατεθειμένες να διακινδυνεύσουν ένα πόλεμο προκειμένου να τον σταματήσουν. Δεν ήθελαν να ξαναζήσουν τη φρίκη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου»**
- **«Η δημοφιλία που απέκτησε ο Χίτλερ όταν ανέτρεψε τους περιοριστικούς όρους των Βερσαλιών κατέδειξε πόσο βαθιά ήταν τα συναισθήματα ταπείνωσης που είχαν προκαλέσει στον γερμανικό λαό οι συγκεκριμένοι όροι.»**

Αίτια του ΒΠΠ: (δύο από τα παρακάτω):

1. εκκρεμότητες Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου
2. οικονομική κρίση 1929
3. σοβιετική επιρροή (φόβος Δυτικών Δυνάμεων για την εξάπλωση του κομμουνισμού)
4. αδυναμία Κοινωνίας των Εθνών
5. άνοδος φασισμού και ναζισμού

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 102.

γ. Αφού μελετήσετε τα Παραθέματα I και III, να παρουσιάσετε **τρεις (3)** συνέπειες του συγκεκριμένου πολέμου. Στη συνέχεια, με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφέρετε **μία (1) άλλη** συνέπεια αυτού του πολέμου.

(13 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Τεκμηρίωση από τα Παραθέματα I και III:

Παράθεμα I:

Αναφορά σε στοιχεία από την εικόνα που σχετίζονται με τις συνέπειες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου: στρατόπεδα συγκέντρωσης, στρατόπεδα εξόντωσης, φυλακίσεις, βομβαρδισμοί από πολεμικά αεροπλάνα, μαζικές εκτελέσεις, ναυτικές επιθέσεις που πραγματοποιούνταν με τη χρήση πυροβολικού πλοίων κ.α.

Παράθεμα III:

- «Τελικά οι Ηνωμένες Πολιτείες ήταν αυτές που έριξαν τις δύο πρώτες ατομικές βόμβες στην Ιαπωνία τον Αύγουστο του 1945.
- ενώ καθεμιά από αυτές κατέστρεψε μια πόλη μεσαίου μεγέθους
- σκοτώνοντας παράλληλα 130.000 άτομα μονομιάς.»
- «Μέσα σε διάστημα μερικών ετών θα αναπτύσσονταν τα όπλα, που καθένα τους θα εμπειριείχε περισσότερη καταστρεπτική ισχύ από εκείνη που θα είχε χρησιμοποιήσει η ανθρωπότητα σε ολόκληρη την ιστορία της.»
- «Θα μπορούσαν ανά πάσα στιγμή να εξαπολύσουν πυραύλους εναντίον οποιουδήποτε σημείου της επιφάνειας της γης.»

Συνέπειες του ΒΠΠ: (μία από τις παρακάτω)

[Υλικές]:

1. 50 εκατομμύρια νεκροί και αγνοούμενοι (εκ των οποίων τα 35 εκατ. ήταν Ευρωπαίοι, 20 εκ. Ρώσσοι, 500.000 Έλληνες)
2. Οι αναγκαστικές μετακινήσεις πληθυσμών: 30 εκατομμύρια άνθρωποι.
3. Καταστροφές πόλεων, χωριών, υποδομών, οικονομίας
4. Η κατάρρευση του βιοτικού επιπέδου

[Ηθικές]:

5. Μαζικές εκτελέσεις και λεηλασίες
6. Στρατόπεδα συγκέντρωσης, θάλαμοι αερίων
7. Η γενοκτονία των Εβραίων (ολοκαύτωμα)
8. Φτώχεια και πείνα

[Πολιτικές]:

9. Ανταγωνισμός των δύο υπερδυνάμεων (ΗΠΑ και Σοβιετικής Ένωσης).
10. Το 1945 ιδρύθηκε στη Νέα Υόρκη, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), για να ρυθμίσει τις διαφορές των κρατών.

ΑΠ Γ΄ Γυμνασίου: σελ. 102.

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ